

Policy för mottagande av donationer vid Mittuniversitetet

Publicerad: 2026-02-24

Beslutsfattare: Rektor

Ansvarig funktion: Fundraising, universitetsledningen

Handläggare: Maria Åberg

Beslutsdatum: 2026-02-24

Giltighetstid: Tillsvidare

Senaste översyn: 2026-02-24

Sammanfattning: Policyn syftar till att säkerställa att donationer hanteras på ett korrekt, etiskt och rättssäkert sätt, i enlighet med gällande lagstiftning och Mittuniversitetets verksamhet och uppdrag.

Tidigare versioner: ---

Innehållsförteckning

Policy för mottagande av donationer vid Mittuniversitetet.....	3
Bakgrund och syfte	3
Definition av begreppet "donation"	3
Vem tillfaller de donerade medlen?	4
Principer för mottagande av donationer	4
Förenlighet med Mittuniversitetets uppdrag	4
Etiska avvägningar.....	4
Grunder till att neka donationer.....	5
Transparens och anonymitet	5
Förvaltning och mottagande av donationer som ej utgörs av pengar	5
Beslut om mottagande	6
Gåvobrev	6
Avslutande bestämmelser.....	6

Policy för mottagande av donationer vid Mittuniversitetet

Bakgrund och syfte

Mittuniversitetet arbetar med att attrahera donationer för att stärka och utveckla forskning, utbildning och samverkan. Policyn syftar till att säkerställa att donationer hanteras på ett korrekt, etiskt och rättssäkert sätt, i enlighet med gällande lagstiftning och Mittuniversitetets verksamhet och uppdrag.

Policyn utgår från Donationsförordningen (1998:140) samt föreskrifter och råd från Ekonomistyrningsverket (ESV). Den inkorporerar även rekommendationer från Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF). För frågor gällande etiska avvägningar som görs inför beslut om mottagande av en donation, se styrdokumentet "Etiska riktlinjer vid extern finansiering av utbildning och forskning".

Definition av begreppet "donation"

Med en donation avses varje slag av överlåtelse av egendom (pengar, fastigheter, aktier, rättigheter m.m.) till en myndighet genom gåva eller testamentariskt förordnande som sker utan krav på motprestation eller särskild förmansställning och där egendomen inte bildar en stiftelse. Egendom som tas emot från en annan statlig myndighet, löntagarfondsstiftelser, eller en mellanstatlig organisation till vilken Sverige är anslutet, till exempel EU, räknas inte som en donation (Donationsförordningen 1998:140).

En donation kan vara:

- Ospecificerad
- Ha ett specifikt syfte

Donationer som har ett specifikt syfte kallas även "öronmärkta donationer" eller "villkorade donationer". En donator kan, i samråd med universitetet, rikta sin donation mot specifik infrastruktur, utrustning eller i projekt, en

institution eller en avdelning. En donation kan även riktas mot ett specifikt forskningsområde, till exempel hälsa eller skogsforskning, eller till specifika utbildningsinsatser.

Donationer med särskilda villkor ska vara förenliga med universitetets verksamhet. Mittuniversitetets akademiska autonomi är en grundläggande förutsättning för verksamheten. Villkor får därför inte knytas till en donation som kan påverka Mittuniversitetets akademiska frihet, integritet, oberoende eller dess förmåga att utföra sitt uppdrag på ett korrekt och opartiskt sätt.

Att en donator exempelvis önskar rapporter eller liknande information om hur donationens syfte har uppfyllts innebär inte att det finns krav på en motprestation eller särskild förmån. Däremot kan en motprestation eller särskild förmån anses föreligga om donationen är förenad med villkor som exempelvis ger givaren ensamrätt till ett resultat, även om det endast gäller under en begränsad tid.

Vem tillfaller de donerade medlen?

Donationen tillfaller staten och blir därmed statens egendom via Mittuniversitetet som myndighet. Gåvan tillfaller alltså inte enskilda medarbetare, forskargrupper eller någon annan enhet även om givaren specificerat ett särskilt ändamål, såsom en särskild forskare eller forskargrupp.

Principer för mottagande av donationer

Förenlighet med Mittuniversitetets uppdrag

Donationer ska vara etiskt försvarbara och förenliga med akademiska värderingar, samt i linje med universitetets verksamhet och uppdrag. De ska bidra till att främja forskning, utbildning och samverkan och får inte stå i konflikt med universitetets verksamhet, akademiska frihet eller integritet.

Etiska avvägningar

När en gåva överstiger värdet 100 000 kr ska en etisk prövning av donationen göras, vilket Fundraising Director ansvarar över. Se styrdokumentet "Etiska riktlinjer vid extern finansiering av utbildning och forskning". Om det finns

anledning att anta att särskilda skäl föreligger, ska en etisk prövning göras även vid mindre donationer.

Grunder till att neka donationer

Donator får inte spela en operativ roll och vara del av ledningen av den verksamhet som donationen avser. Donationer som förutsätter gentjänster i någon form accepteras inte.

En donation får inte tas emot om den skulle medföra ett behov av ökade statliga anslag. Kostnaden för att hantera mottagandet av donationen får inte överstiga dess värde.

För ytterligare bestämmelser om när Mittuniversitetet kan komma att neka donationer, se styrdokumentet "Etiska regler vid extern finansiering av utbildning och forskning".

Transparens och anonymitet

Mittuniversitetet strävar efter öppenhet kring mottagna donationer. Donatorer kan dock begära konfidentialitet, vilket universitetet då ska tillmötesgå i möjligaste mån som myndighet. Ingen donator kan dock vara anonym i relation till universitetet och som myndighet lyder Mittuniversitetet under offentlighetsprincipen (Tryckfrihetsförordningen, 2 kap).

Förvaltning och mottagande av donationer som ej utgörs av pengar

Vid förvaltning av stiftelser gäller särskilda regler och universitetet förvaltar som huvudregel inte stiftelser med kapital understigande fem miljoner kronor, om inte annat beslutas av rektor.

Chefsjuristen ska delta vid beredningen av mottagande av donationer som:

1. utgörs av fast egendom, tomträtt eller byggnad som är lös egendom,
2. utgörs av aktier,
3. utgörs av rätt till patent,
4. ska användas för att förvärva sådan egendom som anges i 1–3, eller
5. inte får avyttras,

6. i övrigt kan komma att utgöra en stiftelse, eller
7. är förenade med andra särskilda villkor i övrigt (utöver ändamålbestämningen)

Mottagande av donation som anges i punkt 1–5 kräver i vissa fall medgivande av regeringen. Chefsjuristen ansvarar vid behov för att underlag för skrivelse till regeringen utarbetas och lämnas till beslutsfattare.

Beslut om mottagande

Beslut om mottagande av donationer fattas av rektor. Undantag från detta gäller donationer vars värde är lika med eller understiger 100 000 kr. Dessa donationers mottagande beslutas i enlighet med delegationsordning och i samråd med Fundraising Director. Donationer ska normalt täcka både direkta och indirekta kostnader som är förknippade med den verksamhet donationen avser. För vissa större initiativ kan det krävas att Mittuniversitetet samfinansierar delar av de indirekta kostnaderna. Sådan samfinansiering kan ske med rektors- och/eller fakultetsmedel, och ska prövas särskilt i samband med beslut om mottagande, efter beredning i intern styrgrupp.

Gåvobrev

En donation ska vara uttryckt och reglerad i gåvobrev, testamente eller annan handling om den

- avser sådan särskild egendom som anges i punkt 1–7 i avsnitt 6 ovan.
- överstiger ett värde av 100 000 kr.

Avslutande bestämmelser

Denna policy ska regelbundet ses över för att säkerställa att den är aktuell och i linje med gällande lagar, förordningar och universitetets verksamhet och uppdrag.